





Boekvoorstelling 'Stedenbouw kan ook zo'

Erik Grietens – Bond Beter Leefmilieu



‘Stedenbouw kan ook zo’

Ronse- 30/11/2022



Bij regeneratieve ontwikkeling spreken we over het creëren van een 'positieve handafdruk', een bijdrage die een positieve verandering in de wereld veroorzaakt.
<https://extension.harvard.edu/blog/introducing-handprints-a-net-positive-approach-to-sustainability/>



Een duidelijke projectdefinitie: Grote Markt Sint-Niklaas



SAMENTUINEN



WONEN



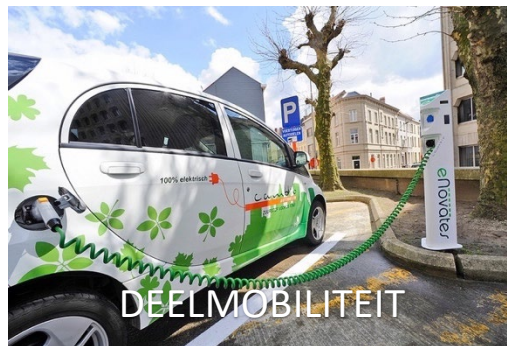
VOEDSEL



WATEROPSLAG



GROENE ENERGIE



DEELMOBILITEIT



GEREEDSCHAP



KINDERFIETSEN



GEbruik het natuurlijke systeem als gids (Natuur in het hart – Vlaanderen 2050, Natuurpunt)



VERSTERK HET GROENBLAUWE NETWERK

De Woluwevallei – Zeen NA (Vlaamse Landmaatschappij (VLM), Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), Regionaal Landschap Brabantse Kouters (RLBK), Anteo, Sweco, DWV)



Twintig natuurinclusieve ideeën

1. Neststenen voor vogels	9
2. Kasten voor vleermuizen	12
3. Hotels en stenen voor insecten	14
4. Groen dak	16
5. Bruin dak	18
6. Waterdak	19
7. Groene gevel	20
8. Geveltuint	22
9. Natuurspeelplaats	25
10. Waterafvoer door infiltratie (wadi)	26
11. Vijver	28
12. Rugstreeppaddenpoel	30
13. Haag	31
14. Bloemrijke boomspiegel	32
15. Ecologische oever	34
16. Groene kademuren	36
17. Oeverwaluwand en ijsvogelwand	38
18. Muur van wildernis	40
19. Vlinder- en bijendylle	41
20. Aansluiting op ecologische structuur	42





VOORZIE KLEINSCHALIGE, LOKALE VOEDSELPRODUCTIE: Landbouwpark Tuinen van Stene, Oostende (Maat-Ontwerpers, Tractebel, ADR architectes + Georges Descombes)



IMPLEMENTEER HET STOP-PRINCIPE: STIMULEER STAPPEN > Tuinstraat Antwerpen (Ontwerpteam: Stad Antwerpen/ VK Architects & Engineers, Fotografie: Tessa Kraan)



HERGEBRUIK SITES, GEBOUWEN EN MATERIALEN: YIMBY Kortrijk (Maker architecten)





ZET IN OP STADS- EN DORPSKERNVERSTERKING: Pedico Geel (Murmuur architecten, Robbrecht en Daem architecten)



Stedenbouw kan ook zo

Voorbeeldenboek 'Stedenbouw kan ook zo'. Toekomstbestendige stedenbouw en ruimtelijke planning

24 x 17 cm, 240 pag.

Softcover, gebonden, geïllustreerd

Auteurs: Eva Heuts (VIBE) en Erik Grietens (BBL)

Ontwerp: Sarah Schrauwen en Mathieu Vancamp (doublebill.design)

Druk: Die Keure, Brugge

Uitgever: Public Space

ISBN 9789491789328

Prijs: 34,00 €

Verschijningsdatum: 3 juni 2022



Aan de slag rond goed 'open ruimte beleid'

Marjolijn Claeys - Studiebureau Voorland

|
'OPEN DE RUIMTE IN DE
VLAAMSE ARDENNEN'

MARJOLIJN CLAEYS

Open ruimte ontwikkelaars



VOORLAND

30.11.2022

WIE ZIJN WIJ?

Een sterk team van mensen met diverse expertises

Elke
projecttrekker
heeft een sterk
team achter
zich

Marjolijn

de strateeg



Els

de coach



Robin

de schrijver



Suzanne

de onderzoeker



Jasper

de verkenner



Marlies

de verbeelder



WIE ZIJN WIJ?

'Wij zijn ruimtelijke planners, maar ook open ruimte ontwikkelaars'



In onze projecten,
op maat van
de opdrachtgever.
In co-creatie

Gekoppeld aan
een eindproduct,
maar met **focus**
op de route

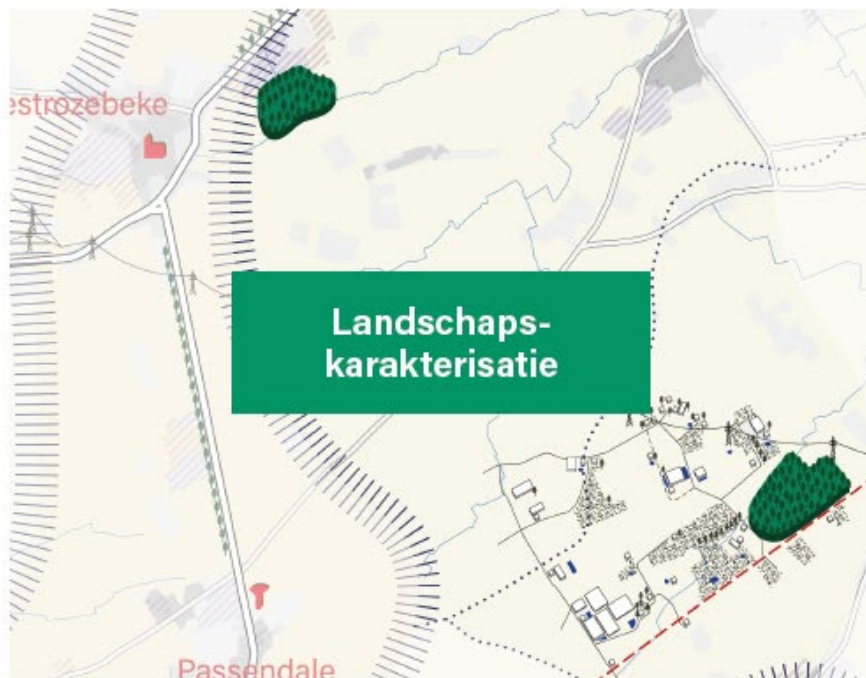


**Innovatief
en ambitieus,**
voor opdrachtgevers
die willen en durven

Bij voorkeur in
een 'coachende' rol.
De opdrachtgever is/
wordt zelf expert.

**Vijf stappen
in een sterk
open ruimte beleid**

1. Ken je open ruimte



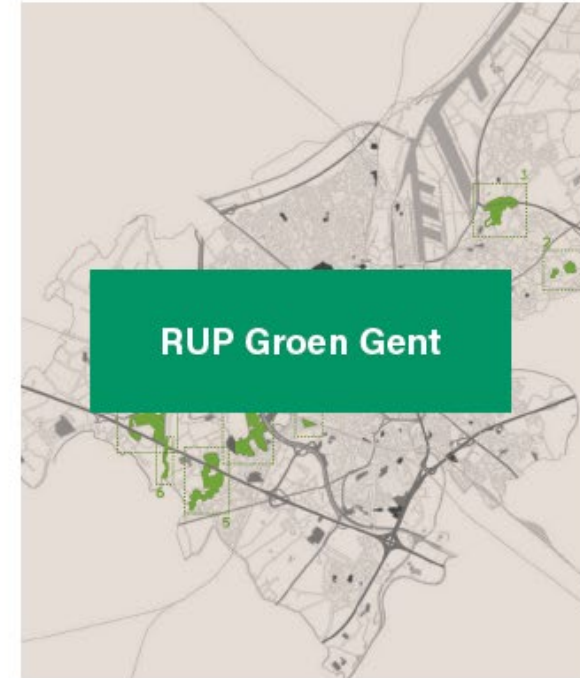
2. Ontwikkel een visie



3. Bepaal je strategie ...



4. ... om met de juiste instrumenten ...



5. ... te komen tot realisatie.



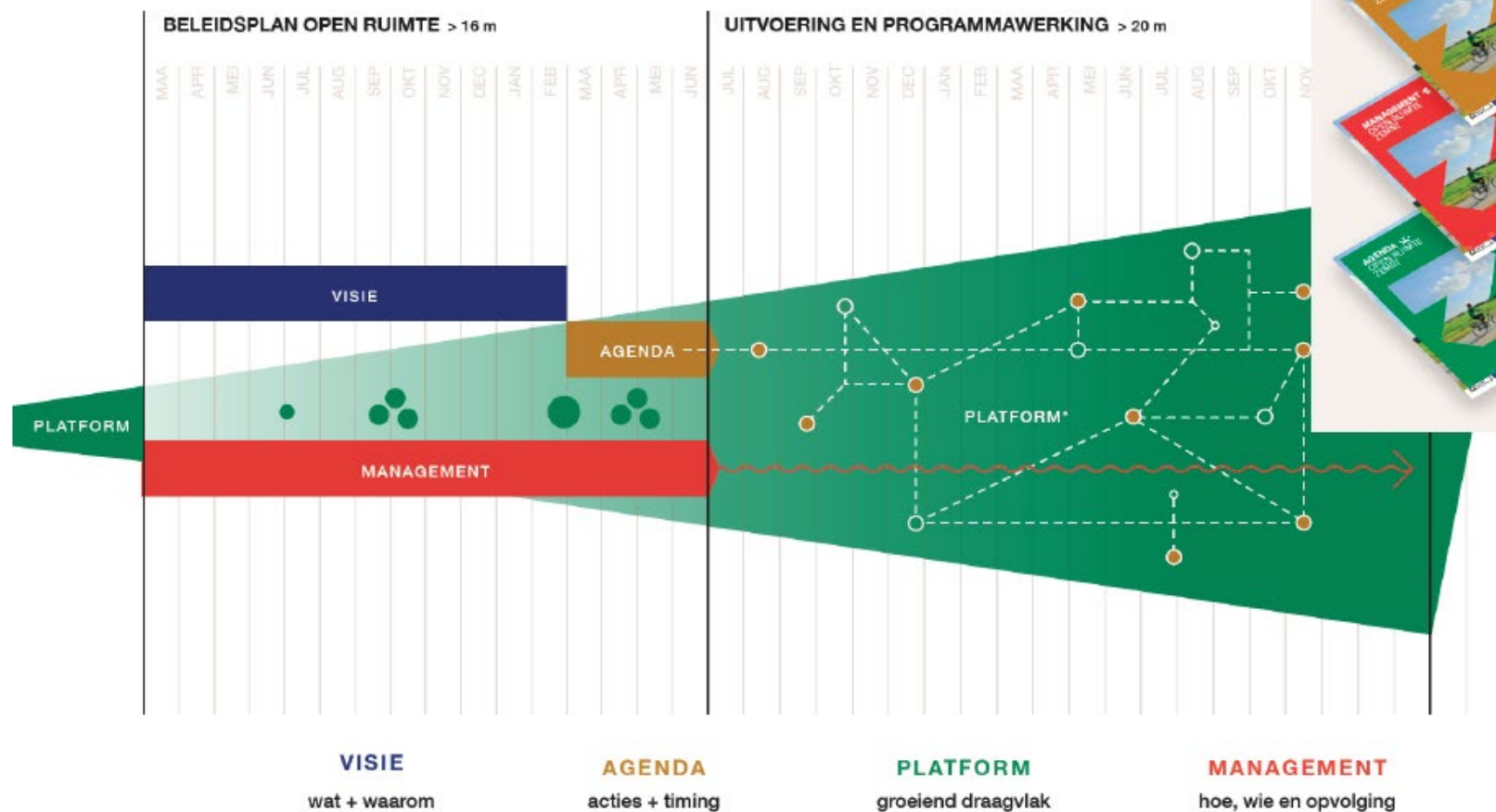
Tuinen van Stene

1-5. Of voer een integraal open ruimte beleid



AANPAK

'Een duurzaam open ruimte beleid
is voor ons dé sleutel tot
een betere leefomgeving'



> Zemst vertrekt vanuit visievorming
op de open ruimte

— niet vanuit woonprogrammatie en
kernversterking om haar toekomstbeeld
en beleid voor de gemeente vorm te geven



> Groen belevingslandschap
als kwalitatieve woonomgeving



GECHARMEERD?
CONTACTEER ONS!



VOORLAND

Voorland BV
Dok-Noord 4C 102
9000 Gent

Contactpersoon
Marjolijn Claeys
marjolijn@voorland.be
09 279 12 65





Onthardingstraject met burgerparticipatie in Lierde

Yves Van Reusel - Avansa

Ontharden, vergroenen en verfraaien wegzate dorpskern te Sint-Martens-Lierde

Opdrachtgever:



Partners:



Met steun van:



Platteland Plus: Vlaanderen en provincie Oost-Vlaanderen investeren in hun platteland.

Grijs maakt plaats voor ... Meer groen



Doel van het project:

Door het plein te ontharden,
vergroenen en verfraaien:

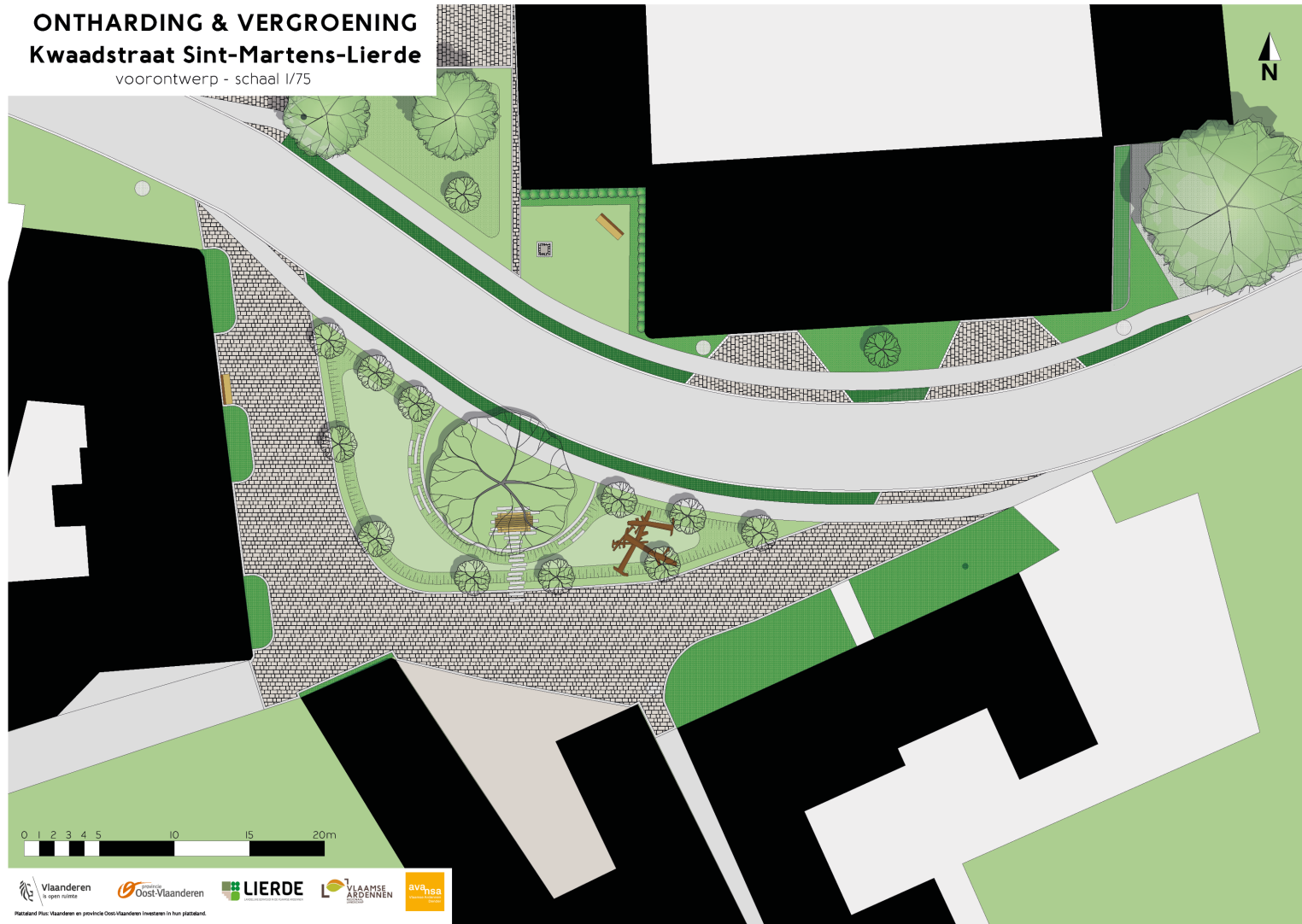
- Aantrekkelijke ontmoetingsplaats creëren
- Beheersen van de gevolgen van klimaatverandering (droogte, hittestress,...)
- Verhogen van de leefkwaliteit
- D.m.v. burgerparticipatie: maatschappelijk draagvlak vergroten





- Voorstelling en inspiratiemoment voor bewoners
- Zonder ontwerp met blanco plattegrond

ONTHARDING & VERGROENING
Kwaadstraat Sint-Martens-Lierde
voorontwerp - schaal 1/75



- Advies kwaliteitskamer
- Bijsturing door praktijktest met bewoners





VERGROENING KWAADSTRAAT SINT-MARTENS-LIERDE



SCHAAL 1/75 



VERKLARING

- Bestaande baan in betonplaten
- Nieuwe kasseiverharding
- Nieuwe toegankelijke platines

Nieuwe kruidenrijke graszones

Wadi's voor regenopvang omliggende verhardingen

Geveltuinen met biodiversiteit en bloembollen

Laagstam fruitbomen als pleinafbakening

Bestaande hoogstambomen

Nieuwe hoogstam toekomstbomen

Gemengde inheemse haag met kastanjehekwerk

Gevelgroen met klimplanten

Gevelgroen met slingerplanten langs klimhulp

Groenslingers met slingerplanten langs klimhulp

1. Leifruit met zitbank en bestaand borstbeeld

2. Centrale toekomstboom met picknicktafel

3. Boomstammenmikado als spel- en rustprikkels

4. Renovatie muurkapel



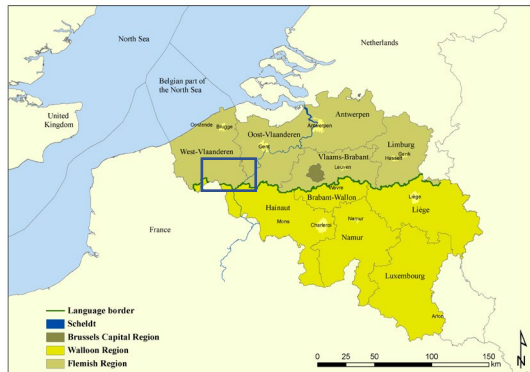
‘Tuin van adem en eten’ in Zwevegem

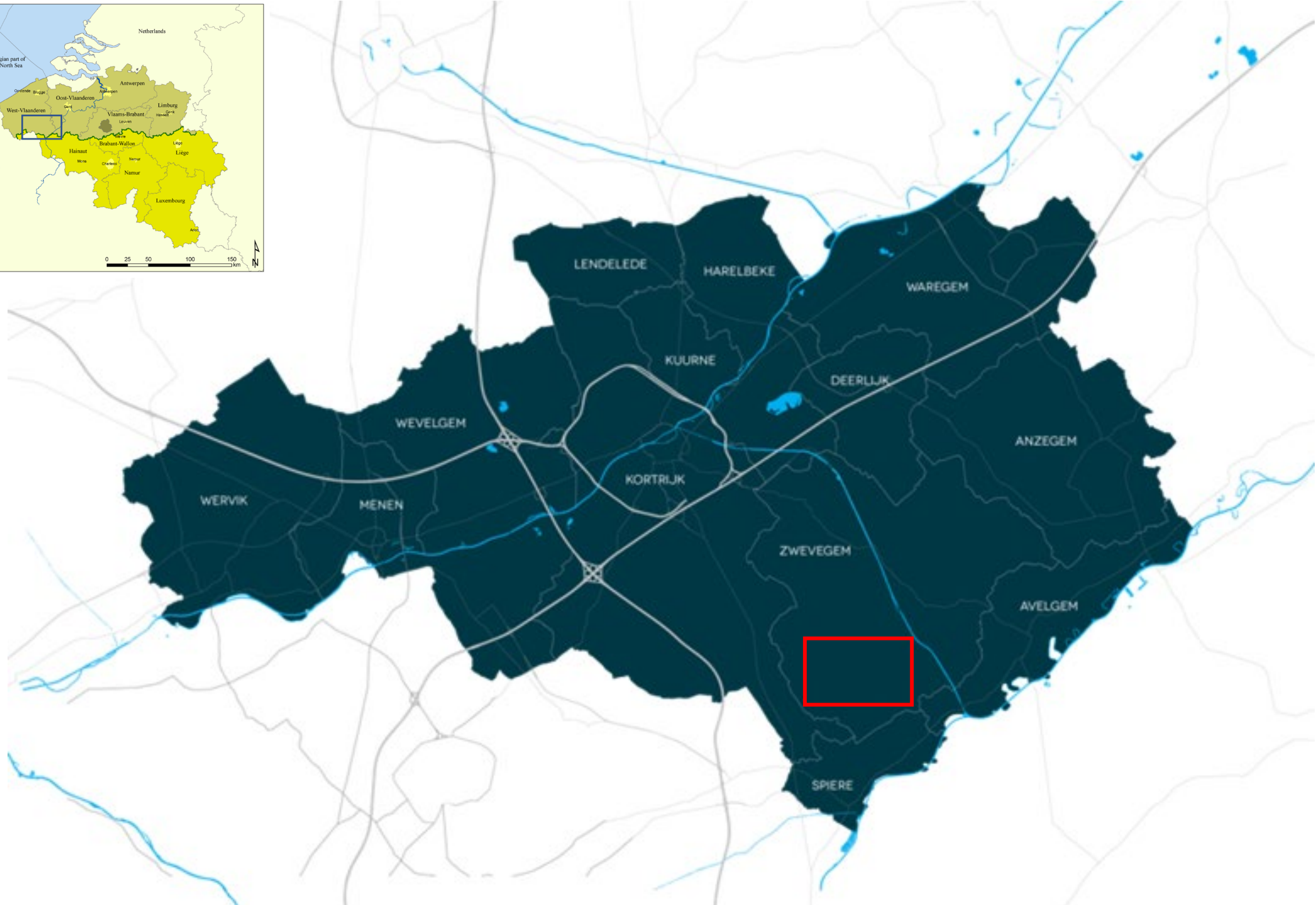
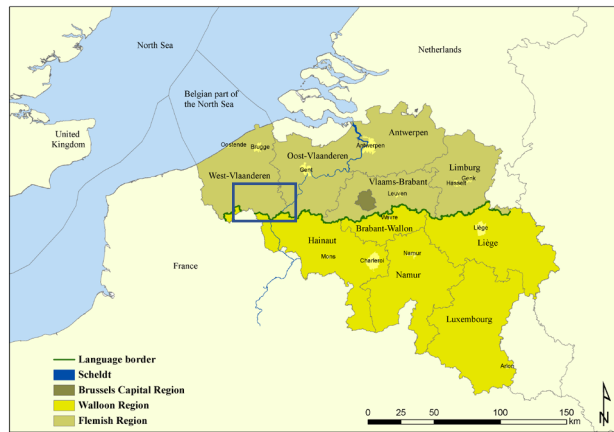
Merel Goossens & Steffi Desmet

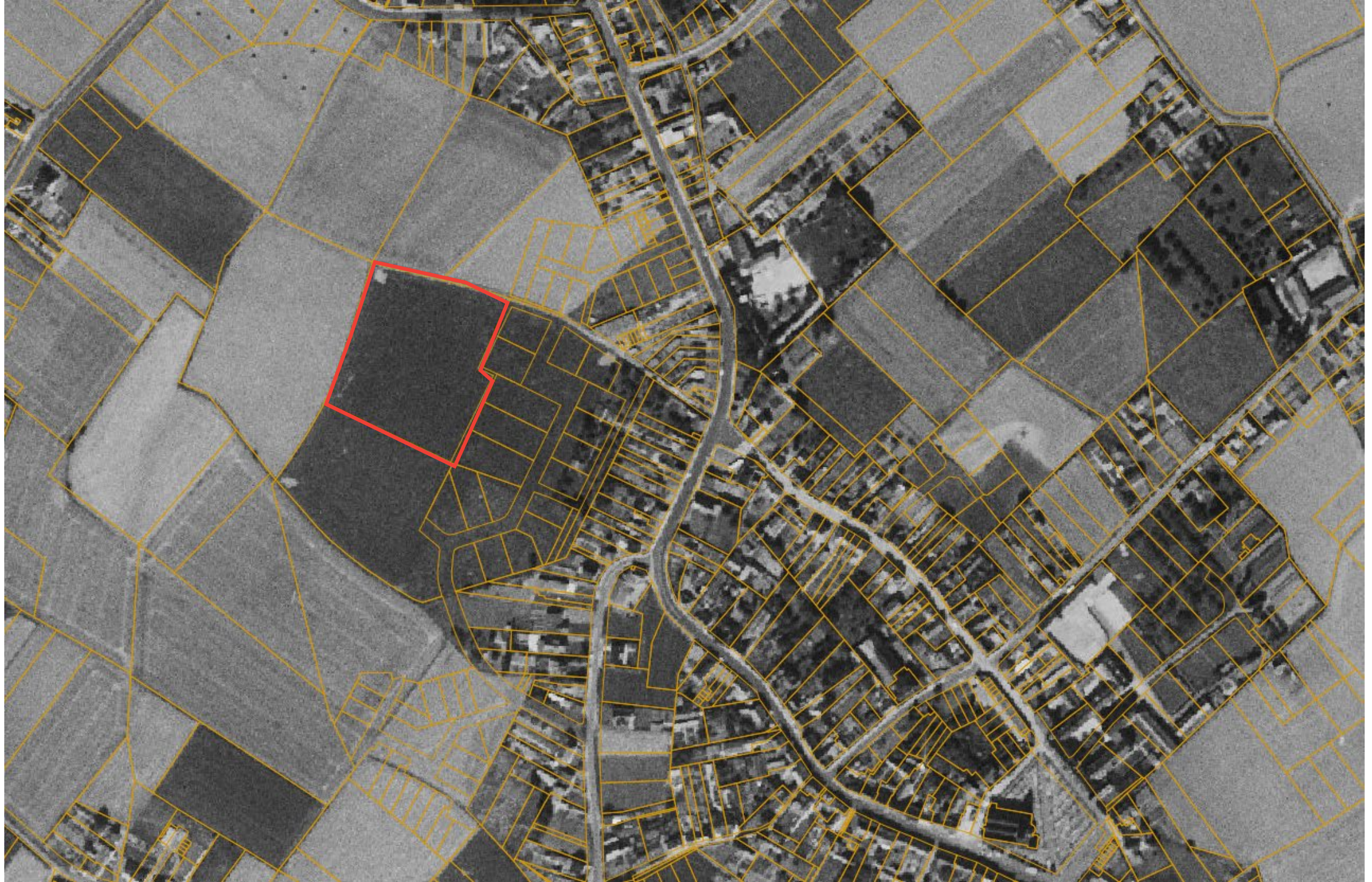


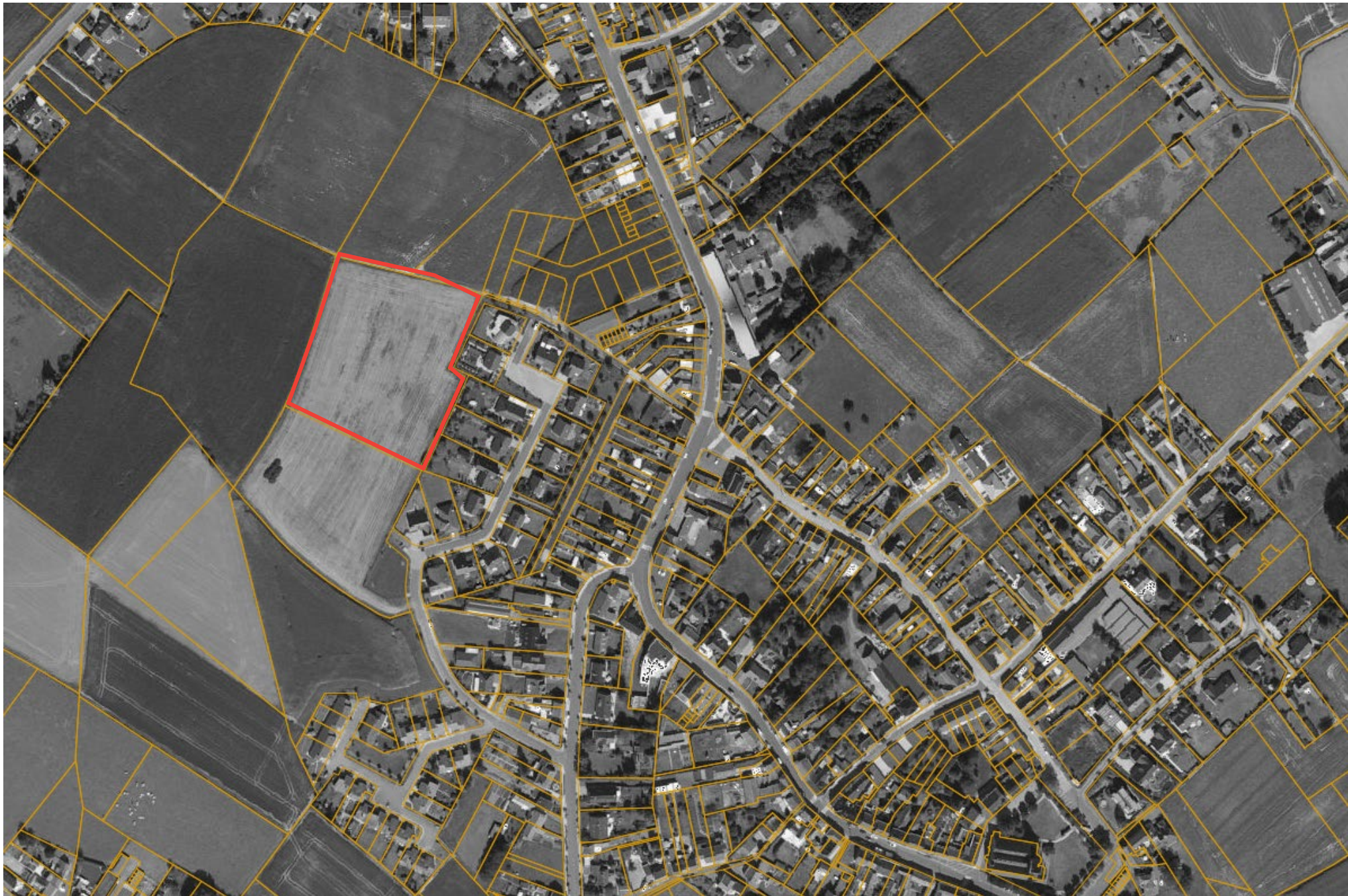
PARTNER EUROMETROPOOL
LILLE • KORTRIJK • TOURNAI







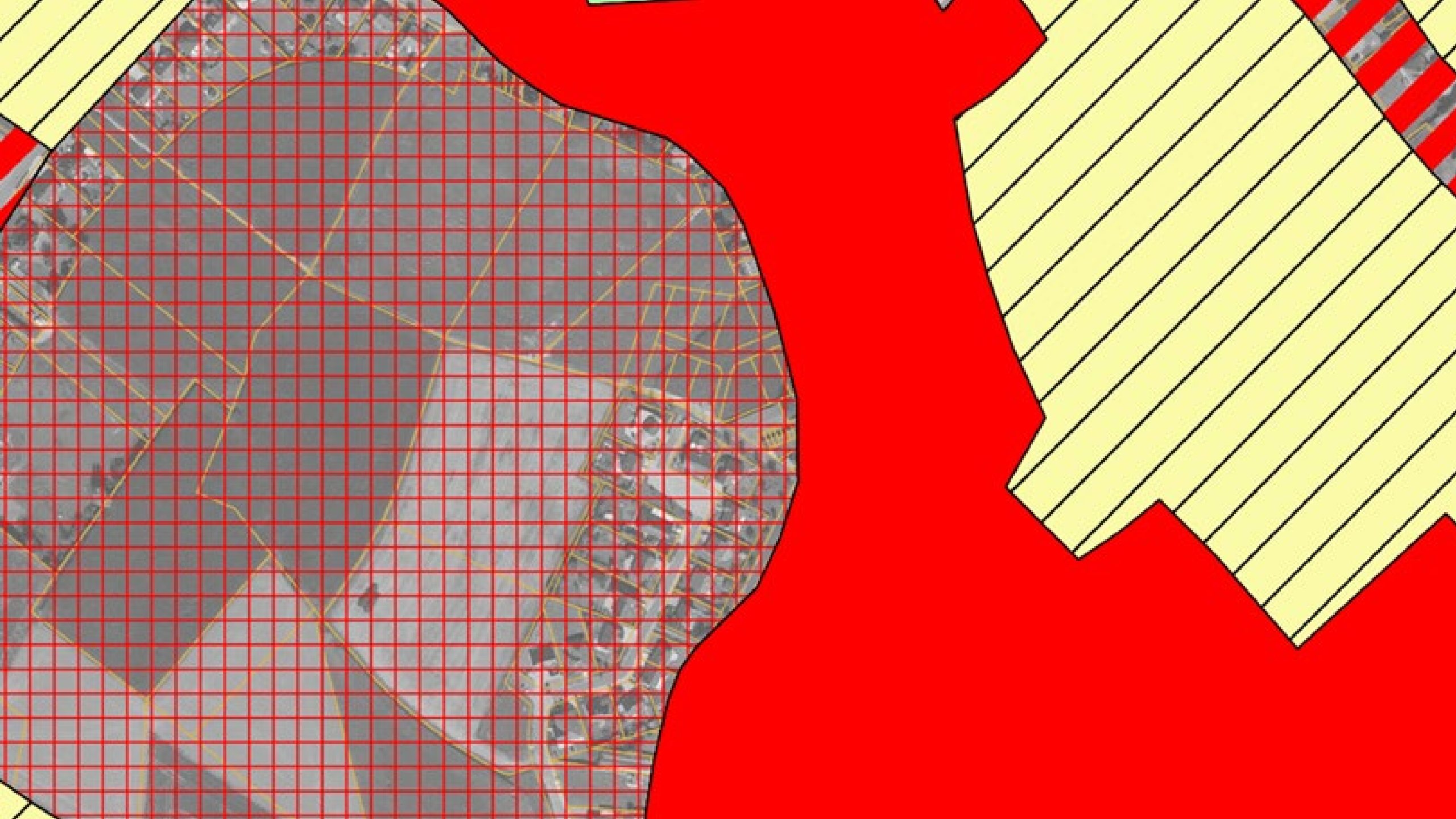




Context

- Leiedal heeft 1 ha eigendom in Sint-Denijs
 - Bestemming:
woonuitbreidingsgebied ⇔
gebruik: landbouw
 - Leiedal en Zwevegem wensen
gronden in te zetten voor een
duurzaam en innovatief open
ruimteproject
- ➔ open oproep





Open oproep wie?

Brede oproep

- 1) Lokale verenigingen
- 2) Organisaties
- 3) Ondernemingen
- 4) (coöperatieve) vennootschappen
- 5) Natuurlijke personen



Open oproep wat?

- 1) Bundelen van (blauwgroene) open ruimtefuncties
- 2) Betrekken lokale bevolking
- 3) Klimaatdoelstellingen
- 4) Financiële haalbaarheid
- 5) Inrichting en beheer



— + u i n v a n — **ADEM & ETEN** —

Voedselbos sinds 2020...

Te Sint-Denijs, Zwevegem...

Voor en door vrijwilligers...



Ons eerste jaar als
voedselbos zag er
zo uit...

— + u i n v a n —
ADEEM & ETEN
—

2020

Er volgden ondertussen al 4 plantdagen ...



— tuin van —
ADEM & ETEN
—



Er is vanalles aan het groeien en bloeien ...



Ribes rubrum	Aalbes
Ribes uva crista	Kruisbes
Ribes nigrum	Zwarte bes
Ribes divaricatum	Worcesterbes
Ribesxculverwallii	Jostabes
Ribes odoratum	
Rubus sp.	Logan en rubus hybr
Rubus idaeus	Framboos
Rubis fruticosus	Braambes
Rubus phoenicolasius	Japanse wijnbes
Corylus avellana cult.	Hazelaar rassen
Lonicera Caerulata	Honingbes
Sambucus nigra cult.	vlier rassen
Sambucus nigra	Wilde vlier
Ilex aquifolium	Hulst
Corylus avellana	Hazelaar
Rosa canina	Hondsroos

Wilde kardinaalsmuts(Euonymus europaeus)
Meidoorn(Craetagus monogyna)
Sleedoorn(Prunus spinosa)
Zwarte Els(Alnus Glutinosa)
Boskers(Prunus avium)
Europese vogelkers(Prunus padus)
Veldesdoorn(Acer campestre)
Haagbeuk(Carpinus betulus)
Hazelaar(Corylus avellana)
Gewone liguster(Ligustrum vulgare)
Spork(Rhamnus frangula)
Gelderse roos(Viburnum opulus)
Hondsroos(Rosa canina)
Gele kornoelje (Cornus mas)
Vlier(Sambucus nigra)
Hulst(Ilex aquifolium)
Tweestijlige meidoorn(Craetagus laevigata)
Winterlinde (Tilia cordata)
Tamme kastanje castanea sativa
Boswilg(salix caprea)
Mispel(Mespilus germanica)
Wilde appel(Malus sylvestris)

Cornus Mas cult	Gele kornoelje
Cornus Mas	Gele kornoelje
Sorbus domestica	Peerlijsterbes
Dioporus virginiana	Amer persimoen
Dioporus kaki	Kakiboom
Diosporus hybride	Kruising Dik x Dihy
Morus nigra	Zwarte moerbei
Morus alba	Witte moerbei
Eleagnus umbellata	Herfstolijfwilg
Eleagnus ebbingeii	Zilverbes
Cydonia oblonga	
Ficus carica	Vijg
Halesia carolina	Sneeuwklorkjesboom
Tona sinensis	Chinese uiensoepboom
Hyppophae rhamnoides	duindoorn
Cornus kausa	Chinese kornoelje
Zanthoxylum simulans	Szechuanpeper
Zanthoxylum armatum	Tomarzaad
Craetagus arnoldiana	grootvruchtige meidoorn
Craetagus elwangeriana	grootvruchtige meidoorn
Craetagus schraderiana	grootvruchtige meidoorn
Craetagus tanacetifolia	grootvruchtige meidoorn
Eleagnus multiflora	Langstelige olijfwilg
Citrus trifoliata	Wilde citroen
Sambucus canadensis	Canadese vlier
Cephalotaxus sp	knoptaxus
Chaenomeles cathayensis	Chinese kwee
Caragana arborescens	erwtenstruik
Amelachier alnifolia	Saskatoon
Aronia melanocarpa	zwarte appelbes
Aronia prunifolia	paarse appelbes

-  HOUTKANT
-  BLOEMRIJK GRASLAND
-  GROTE KRUIBOMEN
-  FRUITBOMEN
-  KLEINFRUIT / BESSEN
-  STRUIKEN
-  ROZENHAAG
-  HAZELAAR

PUBLIEKE ZONE

- 1- HOBBITHUISJE
- 2- ARENA
- 3- NESTKAST TORENVALK
- 4- WANDELPAD
- 5- STILTEPLEK
- 6- POEL
- 7- GRACHT

NIET-PUBLIEKE ZONE

- 8- KRUIDENZONE
- 9- EENJARIGE GEWASSEN
- 10- BERGRUIMTE

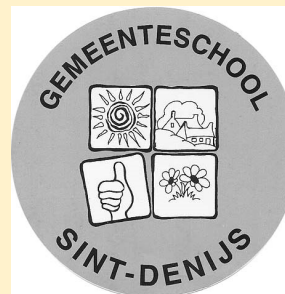


www.tuinvanademeneten.be

Dit alles dankzij de hulp van volgende partners ...



In samenwerking met...



Een sociaal, educatief en toegankelijk voedselbos voor jong en oud...



Er is geen wifi in de tuin van adem en eten,
maar we garanderen je wel een sterke verbinding!

Welkom op onze werkdagen!

Om de 2 weken op zaterdag of zondag
telkens van 9u tot 12u



Waar er wordt gewerkt...

— TUIN VAN —
ADEM & ETEN
—



... en wordt ontspannen!



— TUIN VAN —
ADEM & ETEN
—



We verwennen onze vrijwilligers met educatie en verbinding...

op bezoek bij Eetbos Deinze...



... en Veldernis

samen eten of naar een documentaire



Activiteiten en workshops voor jong en oud...

yoga



bushcraft voor kinderen



rondleidingen

tallbike-wedstrijd



openlucht cinema



Handige Harry / Groene Gerda gezocht voor opbouw voedselbos

WIE ZOEKEN WE?

- Ben je een handige of heb je groene vingers?
- Werk je graag samen met anderen of liever alleen?
- Zit je boordevol ideeën of werk je liever opdrachten uit?
- Kan je werken met gereedschap en machines?
- Heb je creatieve en duurzame ideeën?

Aanbod

Het gaat om onbetaald vrijwilligerswerk, toch valt er veel te verdienen!

We bieden je de ruimte voor een eigen inbreng en zelfstandigheid.

We zorgen voor educatie, een nuttig en goed gevoel, een gezonde bezigheid, een sociaal engagement, aangenaam gezelschap,...

We bieden je puur genot, lekkere oogst, veel leute, vriendschap en tonnen dankbaarheid.

Er is geen wifi in de tuin van adem en eten, maar we garanderen je wel een sterke verbinding!

Beschikbaarheid

De vaste openwerkdagen zijn te vinden op onze website. Naargelang jouw mogelijkheden ben je altijd vrijblijvend welkom. Werk en dankbaarheid verzekerd! Dikke merci nu al!

Volg Leiedal op





Aanbod voor lokale overheden vanuit de provincie Oost- Vlaanderen

Anneleen Demey – Provincie O.-Vlaanderen



provincie
Oost-Vlaanderen

Anneleen Demey
Beleidsmedewerker klimaat

Omgevingscontract

Stevige steun voor jouw gemeente

GEMEENTE
VOOR DE
TOEKOMST

BOND
BETER
LEEF
MILIEU

geWOONtebreker





Trek het landschap je dorp in



Een eetbare buurt, gemeente of stad



Generatietuinen



GOODPLANET.be



Klimaatgezonde speelplaatsen



Ontharden van buitensporig
verharde gemeentewegen

NIEUW



Uitvoer en onderhoud van trage wegen



Burgerbudget voor co-creatieve klimaatprojecten



Provincie Oost-Vlaanderen investeert mee in jouw lokaal klimaatproject!

- ✓ Aanbod uitsluitend voor lokale besturen
 - ✓ 50% van de projectkost
 - ✓ combineerbaar met middelen uit het LEKP
 - ✓ Jaarlijkse update (editie 2023 uit in januari)
- Volledig aanbod op oost-vlaanderen.be/omgevingscontract of mail naar klimaat@oost-vlaanderen.be